

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού
αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες
εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ' Γυμνασίου

Τίτλος:

«Δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις (πλην αναφορικών)»

Συγγραφή: ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΠΕΤΑΝΗΣ

Εφαρμογή: ΑΙΜΙΛΙΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΗ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνια 1 – Πλατεία Σκρά Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις (πλην αναφορικών)

Εφαρμογή σεναρίου

Αιμιλία Φουντούκη

Δημιουργία σεναρίου

Μιχάλης Καπετανής

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Γ΄ Γυμνασίου

Σχολική μονάδα

4^ο Γυμνάσιο Κερατσινίου

Χρονολογία

Από 10-11-2014 έως 18-12-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

2^η Ενότητα: Γλώσσα – Γλώσσες και πολιτισμοί του κόσμου

Β΄ μέρος: Είδη Δευτερευουσών προτάσεων

Ε΄ μέρος: Δραστηριότητες παραγωγής λόγου

3^η Ενότητα: Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί.

Β΄ μέρος: Β2 Οι ερωτήσεις στον πλάγιο λόγο

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

9 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος: αίθουσα διδασκαλίας (με διαδραστικό πίνακα)

II. Εικονικός χώρος: wiki τάξης.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Απαιτείται ο εκπαιδευτικός να είναι εξοικειωμένος με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο, τη χρήση διαδραστικού πίνακα, τη γνώση επεξεργαστή κειμένου (Word) και τέλος τη δημιουργία και διαχείριση ενός Wiki. Για τους μαθητές καλό θα ήταν να έχουν εργαστεί και στο παρελθόν ομαδοσυνεργατικά. Επίσης, θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τον επεξεργαστή κειμένου και να έχουν κάποιες γνώσεις σε σχέση με την ανάρτηση αρχείων σε wiki.

Τέλος, όσον αφορά στην υλικοτεχνική υποδομή της σχολικής μονάδας, καλό θα ήταν να υπάρχει και να είναι διαθέσιμο εργαστήριο πληροφορικής με σύνδεση στο διαδίκτυο. Σε αντίθετη περίπτωση μπορεί η αίθουσα διδασκαλίας να μετατραπεί σε εργαστήριο με χρήση φορητών υπολογιστών και ασύρματη σύνδεση στο διαδίκτυο. Στην παρούσα εφαρμογή επιλέχθηκε η δεύτερη λύση· οι φορητοί υπολογιστές που χρησιμοποιήθηκαν ήταν αυτοί των διαδραστικών πινάκων. Χρειάζεται, επίσης, να υπάρχει στην αίθουσα διδασκαλίας διαδραστικός πίνακας ή υπολογιστής με βιντεοπροβολέα.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Μιχάλης Καπετανής, Δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις (πλην αναφορικών), Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου, 2014.

Το σενάριο αντλεί

--

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Μέσα από τη μελέτη κειμένων που αναδεικνύουν την αξία της γλωσσικής ποικιλότητας και την ιδιαιτερότητα της γλώσσας των νέων τίθεται προς προβληματισμό το ερώτημα αν η γλώσσα των νέων αποτελεί πλούτο για τη γλώσσα μας ή όχι. Στη συνέχεια, οι μαθητές εντοπίζουν σε ένα από τα παραπάνω κείμενα δευτερεύουσες προτάσεις που έχουν θέση ονόματος ή επιρρηματικού προσδιορισμού και γίνεται η διάκριση των δύο κατηγοριών. Στη δεύτερη φάση οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες αναζητούν περιόδους που περιέχουν δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις σε αυθεντικά κείμενα ή εργάζονται πάνω σε στοχευμένα παραδείγματα, προκειμένου να ανακαλύψουν τις συντακτικές σχέσεις που δημιουργούνται μεταξύ των προτάσεων. Στη συνέχεια, με τη βοήθεια του σχολικού εγχειριδίου της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής κατηγοριοποιούν τις δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις και προβαίνουν σε συμπεράσματα σχετικά με αυτές. Στην τελευταία φάση μετά από μελέτη κειμένων επιχειρηματολογίας για τη γλώσσα των νέων, οι μαθητές καταγράφουν επιχειρήματα υπέρ και κατά της χρήσης της και τα αξιολογούν, για να εκφωνήσουν στην ολομέλεια σχετικές σύντομες ομιλίες.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Στο συγκεκριμένο σενάριο υιοθετούνται στοιχεία της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου διδασκαλίας, καθώς οι μαθητές συνεργάζονται σε ομάδες προκειμένου να επιτύχουν τους επιδιωκόμενους διδακτικούς στόχους. Επιπλέον, στο πλαίσιο της ομάδας γίνεται

η αυτοαξιολόγηση και ετεροαξιολόγησή τους. Για τη λειτουργία των ομάδων εφαρμόζεται μια παραλλαγή της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου, όπως αυτή προτείνεται από τον Ματσαγούρα (2008).

Επίσης, το συγκεκριμένο σενάριο αξιοποιεί σε μεγάλο βαθμό και τη θεωρία του κοινωνικού εποικοδομισμού του Vygotsky, καθώς η συντελεσθείσα ανάπτυξη είναι η βάση πάνω στην οποία οικοδομείται η νέα γνώση, ενώ με την ανάθεση νέου καθήκοντος αναπτύσσεται η Ζώνη της Επικείμενης Ανάπτυξης, η οποία περιλαμβάνει τις ικανότητες των μαθητών. Τέλος, αντλεί στοιχεία και από τη θεωρία της Εγκαθιδρυμένης Μάθησης, καθώς ο μαθητής μαθαίνει μέσα από αυθεντικές επικοινωνιακές περιστάσεις, αλλά και από τη θεωρία της Καθοδηγούμενης Ανακάλυψης (Bruner), καθώς με τη βοήθεια της «σκαλωσιάς» (scaffolding) που δίνεται από τον εκπαιδευτικό οι μαθητές μέσω της επαγωγικής αναζήτησης της γνώσης καταλήγουν σε γενικά συμπεράσματα αποκτώντας γνώσεις με τις δικές τους ενέργειες.

Σε ό,τι αφορά τη διδασκαλία της γλώσσας, και συγκεκριμένα ενός μέρους της θεωρίας του συντακτικού, αυτή δεν προσεγγίζεται αποσπασματικά ούτε και περιορίζεται στην ανάπτυξη κάποιων επιμέρους δεξιοτήτων, αλλά καλλιεργείται μέσω της κατανόησης αυθεντικών παραδειγμάτων αξιοποιώντας το ολιστικό μοντέλο διδασκαλίας (Παυλίδου 2013:8). Επιπλέον, η άσκηση των μαθητών στον προφορικό λόγο οδηγεί στην κατάκτηση της γλώσσας μέσω της λειτουργικής χρήσης της και την εξοικείωση με στρατηγικές αξιοποίησής της σε διαφορετικές επικοινωνιακές περιστάσεις, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει την κοινωνική αλληλεπίδραση (Μπακογιάννης 2014: 211)

Μέσω της χρήσης του wiki, του επεξεργαστή κειμένου και του διαδικτύου αναπτύσσονται δεξιότητες γραμματισμού στις νέες τεχνολογίες. Τα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα αντιμετωπίζονται ως μέσα πρακτικής γραμματισμού, καλλιεργούνται δεξιότητες χρήσης τους, ενώ αξιοποιείται ο Η/Υ ως περιβάλλον διερεύνησης, συνεργασίας και παραγωγής λόγου.

Η μέθοδος που προτείνεται είναι συμβατή με τις ανάγκες του Νέου Σχολείου: ανακαλυπτική-διερευνητική, στηριγμένη στη συνεργατική μάθηση, με τον δάσκαλο σε ρόλο οργανωτή και εμπνευστή. Πιο συγκεκριμένα, ο εκπαιδευτικός προσδιορίζει με σαφήνεια τα βήματα της μάθησης, αφήνοντας όμως περιθώρια στη δημιουργικότητα και την πρωτοβουλία των μαθητών και αναπροσαρμόζοντας τον αρχικό του σχεδιασμό ανάλογα με τις ανάγκες της μάθησης. Ακόμη, βοηθά και στηρίζει τις ομάδες κατά την εύρεση παραδειγμάτων, αν χρειαστεί, και υποστηρίζει την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων στην ολομέλεια.

Η διδακτική πρόταση που ακολουθεί κινείται, επομένως, και στις τέσσερις πλευρές του ρόμβου της γλωσσικής εκπαίδευσης (Κουτσογιάννης 2012), επιδιώκοντας, πέρα από τη γλωσσική διδασκαλία, τον εμπλουτισμό των γνώσεων για τον κόσμο, τη διαμόρφωση κριτικής στάσης, την καλλιέργεια νέων γραμματισμών και, τελικά, τη διαμόρφωση μαθητών που ως αυριανοί πολίτες έχοντας «εκπαιδευτεί» μέσω του σχολείου σε κοινωνικές πρακτικές θα επικοινωνούν αποτελεσματικά ανταποκρινόμενοι στα προσωπικά, κοινωνικά και επαγγελματικά τους ενδιαφέροντα και στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας.

Γενικά, το συγκεκριμένο σενάριο αναπτύσσει ιδιαίτερα σημαντικές δεξιότητες των μαθητών, εξασκώντας τους στην κατευθυνόμενη ανακάλυψη, στην ενεργό συμμετοχή, στη συνεργασία, στην κριτική σκέψη, στην οργανωμένη δουλειά και στην τήρηση καθορισμένων χρονικών ορίων.

Α. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να εγγράψουν στη συνείδησή τους τη γλώσσα ως φορέα πολιτισμού και να προβληματιστούν για την επικοινωνιακή αξία της, τον πλούτο και τις ποικιλίες της.

- Να συνειδητοποιήσουν ότι οι διαφορετικές συνθήκες επικοινωνίας επιβάλλουν διαφοροποιημένες στάσεις, συμπεριφορές, αλλά και χρήσεις της γλώσσας.
- Να αντιληφθούν ότι απαιτούνται συγκεκριμένες στρατηγικές και δεξιότητες για την κατανόηση των πληροφοριών που μεταφέρει η γλώσσα, γεγονός που θα τους καταστήσει πιο αποτελεσματικούς κριτικούς αναγνώστες.
- Να συνειδητοποιήσουν ότι στη διαδικασία της πειθούς είναι αναγκαία η χρήση σαφούς, εύστοχης και πλούσιας επιχειρηματολογίας.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Στόχος είναι οι μαθητές:

- Να συνειδητοποιήσουν ότι η δευτερεύουσα πρόταση συνδέεται άρρηκτα με την πρόταση εξάρτησης, λειτουργεί ως όρος της και τη συμπληρώνει.
- Να αντιληφθούν ότι μια δευτερεύουσα πρόταση μπορεί να υποκαθιστά ένα όνομα και να έχει την ίδια συντακτική λειτουργία με αυτό και να οδηγηθούν έτσι στη διάκριση των ονοματικών από τις επιρρηματικές προτάσεις.
- Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις και να διακρίνουν τα είδη τους.
- Να αντιληφθούν ότι κάθε ποικιλία που διαθέτει μια γλώσσα επιτελεί συγκεκριμένες κοινωνικές λειτουργίες και είναι αποτελεσματική στις ανάλογες συνθήκες επικοινωνίας.
- Να συνειδητοποιήσουν ότι ο προφορικός λόγος που αποσκοπεί στην πειθώ πρέπει να συνδυάζει πλούτο επιχειρημάτων και αποτελεσματική χρήση της γλώσσας με τα κατάλληλα εξωγλωσσικά και παραγλωσσικά στοιχεία.

Γραμματισμοί

Κλασικός Γραμματισμός

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να αναπτύξουν στρατηγικές κατανόησης των συντακτικών δομών της

γλώσσας την οποία οι ίδιοι χρησιμοποιούν αξιοποιώντας το σχολικό εγχειρίδιο της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας.

- Να ασκηθούν στην αναγνώριση των ονοματικών προτάσεων, συνειδητοποιώντας τη λειτουργία τους στον λόγο.
- Να ασκηθούν στην αξιοποίηση σχετικής επιχειρηματολογίας για την υποστήριξη μιας θέσης σε προσχεδιασμένο προφορικό λόγο.

Κριτικός Γραμματισμός

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να εισαχθούν στη διαδικασία να επεξεργάζονται σώματα κειμένων και να τα αξιοποιούν, αφού τα προσεγγίσουν με κριτική ματιά.
- Να έρθουν σε επαφή και να κατανοήσουν τη διαφορετικότητα της επικοινωνίας μέσω των εργαλείων του Web 2.0 και τους τρόπους με τους οποίους η επικοινωνία αυτή δομείται και επιτυγχάνεται.
- Να συνειδητοποιήσουν σε ποιες περιστάσεις είναι αποτελεσματικό χρησιμοποιεί κανείς κοινωνιολέκτους, όπως η γλώσσα των νέων.
- Να ασκηθούν στην κριτική ανάγνωση κειμένων επιχειρηματολογίας και να μπορούν να συλλέγουν από τα κείμενα επιχειρήματα που στηρίζουν μια συγκεκριμένη θέση.
- Να ασκηθούν στην επιλογή των κατάλληλων λέξεων και εκφράσεων, της ενδεδειγμένης για την περίπτωση εκφοράς του λόγου και της αξιοποίησης εξωγλωσσικών στοιχείων προκειμένου να πείσουν για την άποψή τους ένα ακροατήριο.
- Να σχολιάσουν και να αξιολογήσουν χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα κριτήρια τις εργασίες που οι συμμαθητές τους παρουσίασαν.

Νέοι Γραμματισμοί

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να αξιοποιήσουν το περιβάλλον Word ως μέσο πρακτικής γραμματισμού, συνεργασίας και οργάνωσης των παρατηρήσεών τους προκειμένου να καταλήξουν σε ασφαλή συμπεράσματα.
- Να αξιοποιήσουν το διαδίκτυο ως μέσο πρακτικής γραμματισμού, δηλαδή ως περιβάλλον ανάγνωσης, παραγωγής λόγου και αλληλεπίδρασης.
- Να εξοικειωθούν με ανοιχτά περιβάλλοντα, όπως τα Σώματα κειμένων.
- Να εισαχθούν και να κατανοήσουν τη διαδικασία ανάρτησης μιας εργασίας ή κάποιων σκέψεών τους σε περιβάλλον Web 2.0 (Wiki).

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές:

- Ασκοούνται στην ομαδικότητα και τη συνεργασία.
- Αποκτούν υπευθυνότητα καθώς θα πρέπει να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους ως μέλη μιας ομάδας έχοντας αναλάβει κάποιο ιδιαίτερο ρόλο.
- Αναπτύσσουν γραπτό και προφορικό λόγο που είναι αποτέλεσμα τόσο ατομικής πρωτοβουλίας όσο και ομαδικής συν-εργασίας.
- Καταθέτουν τις σκέψεις, τις αντιρρήσεις και τους προβληματισμούς τους, αλλά και μελετούν αντιτιθέμενες απόψεις άλλων κατανοώντας ότι για κάθε ζήτημα υπάρχουν θέσεις και αντιθέσεις και ότι οφείλουν να σέβονται τις διαφορετικές απόψεις.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφορμή για την εφαρμογή του συγκεκριμένου διδακτικού σεναρίου ήταν η διαπίστωση ότι η διδασκαλία των γραμματικοσυντακτικών φαινομένων αποτελεί ένα πεδίο που αφενός οι εκπαιδευτικοί δύσκολα επιχειρούν να προσπελάσουν με μη παραδοσιακές μεθόδους διδασκαλίας αφετέρου οι μαθητές θεωρούν συχνά μάλλον

πληκτικό και ίσως ανούσιο. Από την άλλη, το θέμα «γλώσσα», και ιδιαιτέρως η «γλώσσα των νέων», παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον για τους μαθητές, οι οποίοι τοποθετούνται διαφορετικά πάνω σ' αυτό ανάλογα με τους παράγοντες που μπορεί να καθορίζουν τις δικές τους γλωσσικές επιλογές. Τέλος, το σενάριο καλύπτει θεματικά τη 2^η ενότητα, σε ικανοποιητικό βαθμό, καθώς και τη θεωρία των δευτερευουσών ονοματικών προτάσεων (πλην των αναφορικών) και ωθεί τους μαθητές στον ομαδοσυνεργατικό τρόπο δουλειάς στην τάξη.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Σύμφωνα με το [ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ](#) για τη Γλώσσα στην Γ' Γυμνασίου, επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να αντιληφθούν ότι οι δευτερεύουσες προτάσεις χωρίζονται σε δύο κατηγορίες ανάλογα με το συντακτικό και το νοηματικό τους ρόλο.
- Να εξοικειωθούν με όλα τα είδη των ονοματικών προτάσεων και να μάθουν να διακρίνουν τα είδη τους.
- Να αξιολογούν τις πληροφορίες εκτιμώντας τα γλωσσικά, εξωγλωσσικά και παραγλωσσικά στοιχεία του λόγου.
- Να θέτουν σε κριτικό έλεγχο τα επιχειρήματά τους.
- Να αναγνωρίζουν τον τρόπο οργάνωσης και το βαθμό σαφήνεια του εκφερόμενου λόγου.
- Να εκφράζονται γραπτά σε προσεγμένο λόγο και να προσαρμόζουν το λόγο τους στο επικοινωνιακό πλαίσιο.

Σύμφωνα τώρα και με το [Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το Γυμνάσιο](#), επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να αποκτήσουν στέρεη μεταγλωσσική ενημερότητα της μορφολογίας και της σύνταξης της ΝΕ, που έχουν ήδη κατακτήσει με φυσικό τρόπο.
- Να κατακτήσουν πτυχές της σύνταξης της πρότυπης γλώσσας που ενδεχομένως δε γνωρίζουν και να αποτιμούν κριτικά τη συντακτική και μορφολογική

ποικιλότητα.

- Να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες που δίνουν τη δυνατότητα κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου, ώστε να είναι σε θέση να κατανοούν και να μεταδίδουν γλωσσικά μηνύματα με τρόπο διαφοροποιημένο ανάλογα με την περίπτωση επικοινωνίας και το κειμενικό είδος.
- Να κατανοήσουν ότι ο λόγος των κειμένων που αναδύονται μέσα από τις ΤΠΕ είναι λόγος που διαφέρει ως προς τα χαρακτηριστικά του από τον καθημερινό προφορικό και γραπτό λόγο, ώστε να είναι σε θέση να τον αναγνωρίζουν, να τον αξιολογούν και να τον χρησιμοποιούν.
- Να αντιληφθούν πως τόσο η κατανόηση όσο και η παραγωγή γραπτού λόγου μπορούν να υποστηριχθούν από εργαλεία του web 2.0, τα οποία αποτελούν μια πρακτική του ψηφιακού γραμματισμού.
- Να κατανοήσουν ότι η παραγωγή γραπτού λόγου αποτελεί μια διαδικασία συνεργατική και δημιουργική, ώστε να είναι σε θέση να σχολιάζουν και να αξιολογούν τον παραγόμενο λόγο τους.
- Οι μαθητές που ανήκουν στη γενιά του διαδικτύου και έχουν εξοικειωθεί με αλληλεπιδραστικά μέσα, να μεταφέρουν τις δεξιότητες αυτές στη μάθηση.
- Να δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να επιλέγουν το εργαλείο του web 2.0 που αυτοί επιθυμούν για να επικοινωνήσουν και έτσι η γλωσσική διδασκαλία να αποτελέσει μια επικοινωνιακή πράξη.
- Να αντιληφθούν ότι κατανόηση σημαίνει στάση «κριτικού αναγνώστη» απέναντι στις ιδέες του κειμένου και την οργάνωσή τους.
- Να συνειδητοποιήσουν ότι η κατανόηση ενός κειμένου απαιτεί εκ μέρους του αναγνώστη γνώσεις για τη γλώσσα και συγκεκριμένα τους κειμενογλωσσολογικούς μηχανισμούς που καθιστούν το κείμενο μια ενότητα λόγου με επικοινωνιακό, λειτουργικό χαρακτήρα και γνωστικές δεξιότητες για την παρακολούθηση της σκέψης.

- Να κατανοήσουν ότι η επικοινωνία αποτελεί μια διαδικασία κατά την οποία ανταλλάσσονται διαφορετικές γνώσεις, στάσεις και ιδεολογίες, ώστε να είναι σε θέση να τις διαπραγματεύονται με σεβασμό στην προσωπικότητα των συνομιλητών τους.
- Να κατανοήσουν ότι στο σύγχρονο κόσμο κυρίαρχος τρόπος μάθησης είναι ο διερευνητικός, ώστε να είναι σε θέση να λειτουργού ως ερευνητές.
- Να κατανοήσουν ότι οι ΤΠΕ αποτελούν φορείς γνώσης και πληροφόρησης, ώστε να προσπαθήσουν να πλοηγούνται σε έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές και να αποκτήσουν δεξιότητες παραγωγής λόγου με τη βοήθεια εφαρμογών της σύγχρονης τεχνολογίας.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ αξιοποιούνται:

- ως πηγές πληροφόρησης·
- ως μέσο άντλησης αυθεντικού γλωσσικού υλικού·
- ως εργαλεία παραγωγής λόγου (λογισμικό κειμενογράφου Word)·
- ως μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Wiki).

Γενικά θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι ΤΠΕ είναι πιο ελκυστικές για τους μαθητές, τους βοηθούν να εργάζονται ομαδικά ακόμη και εξ αποστάσεως και να παράγουν λόγο με τη χρήση ψηφιακών μέσων (Κουτσογιάννης 2011:32).

Κείμενα

- Απόσπασμα [από κείμενο της Άννας Φραγκουδάκη για τη γλώσσα των νέων](#)
- Βάσω Κανελλοπούλου [«Δεν υπάρχει!»](#). *Ελευθεροτυπία* 13/9/2009
- Γιάννης Βελούδης [«Άνισες εξισώσεις: Η γλώσσα των νέων»](#). Στο *Δέκα Μύθοι για την Ελληνική Γλώσσα*, επιμ. Γιάννης Η. Χάρης, 73-81. Αθήνα: Πατάκης 2007.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

α' φάση: 1^η και 2^η διδακτική ώρα – στην αίθουσα διδασκαλίας

Η διδασκαλία της 2^{ης} ενότητας ξεκίνησε με μια εισαγωγική συζήτηση για τη γλώσσα και τη σημασία της. Με αφορμή το κείμενο 1 του σχολικού εγχειριδίου (*Γλώσσες που χάνονται*) συζητήθηκε η σημασία της γλωσσικής ποικιλότητας και ο πολιτισμικός πλούτος που προκύπτει από τη γλωσσική διαφορετικότητα των λαών. Στηριγμένοι στη διαπίστωση αυτή οδηγηθήκαμε στο συμπέρασμα ότι ανάλογος είναι και ο πλούτος που διαθέτει μία γλώσσα από τις πολλές διαφορετικές ποικιλίες της· επικεντρώσαμε, έτσι, το ενδιαφέρον μας στις διάφορες κοινωνιολέκτους και ιδιολέκτους ανάμεσα στις οποίες αναφέρθηκε και η γλώσσα των νέων. Τέθηκε το ερώτημα αν και η γλώσσα των νέων αποτελεί πλούτο για τη γλώσσα μας και την κάθε γλώσσα και στο σημείο αυτό υπήρξε ένας σκεπτικισμός· αρκετοί μαθητές υποστήριζαν ότι η γλώσσα των νέων ίσως και να μην είναι πλούτος, αλλά να υποβαθμίζει τη γλώσσα μας.

Στο σημείο αυτό διαβάστηκε στην τάξη απόσπασμα από [άρθρο της Άννας Φραγκουδάκη](#) και στη συζήτηση που ακολούθησε φάνηκε πως αρκετά παιδιά παραξενεύτηκαν από τις απόψεις της συγγραφέως, αφού, όπως είπαν, οι ίδιοι χρησιμοποιούν βέβαια αυτή τη γλώσσα, θεωρούν όμως ότι η χρήση της και η κυριαρχία αγγλικών λέξεων σε αυτήν λειτουργεί εις βάρος της επίσημης ελληνικής γλώσσας. Η συζήτηση έμεινε ανοιχτή και συμφωνήσαμε να επανέλθουμε στο ζήτημα αργότερα.

Στη συνέχεια, προχωρώντας στο Β' μέρος της διδακτικής ενότητας, οι μαθητές κλήθηκαν να αναζητήσουν στο παραπάνω κείμενο δευτερεύουσες προτάσεις που βρίσκονται σε θέση ονόματος και άλλες που βρίσκονται σε θέση επιρρηματικού προσδιορισμού. Διευκρινίστηκε ότι στην ενότητα αυτή θα ασχοληθούμε με αυτές που κατέχουν θέση ονόματος, τις ονοματικές προτάσεις, και στη συνέχεια οι μαθητές ενημερώθηκαν ότι στην επόμενη συνάντησή μας επρόκειτο να δουλέψουν ομαδοσυνεργατικά, ώστε να διερευνήσουν τα χαρακτηριστικά των ονοματικών

προτάσεων. Ενημερώθηκαν επίσης για τον αριθμό των ομάδων και τη σύνθεσή τους. Η τάξη χωρίστηκε σε έξι ομάδες των τριών ή τεσσάρων μαθητών. Ο χωρισμός έγινε με κριτήριο το μαθησιακό επίπεδο, το βαθμό κοινωνικοποίησης και την εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες.

Στο τέλος του διδακτικού δώρου κρίθηκε σκόπιμο να εξοικειωθούν οι μαθητές με την αναζήτηση λέξεων και φράσεων στα Σώματα Κειμένων της Πύλης για την ελληνική γλώσσα ως προαπαιτούμενο για τη δουλειά που επρόκειτο να γίνει στη β' φάση. Για τον σκοπό αυτό προβλήθηκε η ιστοσελίδα στον διαδραστικό πίνακα και ενημερώθηκαν οι μαθητές για το υλικό που είναι συγκεντρωμένο στα σώματα κειμένων και το πώς αυτό μπορεί να αξιοποιηθεί. Στη συνέχεια, ένας μαθητής αναζήτησε τη λέξη «γλώσσα» στα σώματα και ανοίχτηκαν ενδεικτικά βάσει των υποδείξεων της τάξης μερικοί από τους υπερσυνδέσμους που εμφανίστηκαν.

β' φάση: Ονοματικές προτάσεις (2 διδακτικά δώρα – στην αίθουσα διδασκαλίας)

1^ο διδακτικό δώρο: Στην αίθουσα διδασκαλίας μεταφέρθηκαν έξι φορητοί υπολογιστές και ένα ασύρματο σημείο πρόσβασης (access point) χάρη στο οποίο όλοι οι υπολογιστές είχαν σύνδεση με το διαδίκτυο. Οι μαθητές προσήλθαν στην αίθουσα και κάθισαν μπροστά στο φορητό υπολογιστή με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας τους. Δεν ανατέθηκε διαφορετικός ρόλος στο κάθε μέλος της ομάδας, αλλά οι μαθητές αυτοοργανώθηκαν αυθόρμητα και χωρίς να προκύψει κάποια δυσκολία στη διαδικασία αυτή. Στη συνέχεια τους ζητήθηκε να επεξεργαστούν το 1^ο φύλλο εργασίας, το οποίο ήταν σύμφωνα και με το συνταγμένο σενάριο κοινό για την 1^η, 2^η και 3^η ομάδα και διαφορετικό για τις άλλες τρεις.

Οι πρώτες τρεις ομάδες κλήθηκαν να αναζητήσουν στα Σώματα κειμένων (της Πύλης για την ελληνική γλώσσα) φράσεις που ξεκινούν με επιλεγμένα ρήματα και απρόσωπες εκφράσεις από τα οποία εξαρτώνται δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις. Στο φύλλο εργασίας διευκρινιζόταν ότι θα έπρεπε να αναζητήσουν φράσεις στις οποίες το συγκεκριμένο ρήμα συνοδεύεται από δευτερεύουσα πρόταση.

Το επόμενο βήμα ήταν να μεταφέρουν στο φύλλο εργασίας τα παραδείγματα που εντόπισαν και να συμπληρώσουν σε δοσμένο πίνακα τη δευτερεύουσα πρόταση (1^η στήλη), τη λέξη με την οποία εισάγεται (2^η στήλη), το ρήμα εξάρτησης (3^η στήλη) και τη λειτουργία της (4^η στήλη). Η 4^η, 5^η και 6^η ομάδα ακολούθησαν την ίδια διαδικασία, αλλά με δοσμένα από τον συντάκτη του σεναρίου παραδείγματα διαφορετικά για κάθε φύλλο εργασίας.

Το κλίμα της συνεργασίας ήταν γενικά πολύ καλό και η ατμόσφαιρα ευχάριστη. Τα παιδιά συζητούσαν, συμφωνούσαν ή διαφωνούσαν με τα άλλα μέλη της ομάδας, προσπαθούσαν να εξηγήσουν ο ένας στον άλλον, επιχειρηματολογούσαν και συμπλήρωναν τους πίνακες σα να έπαιζαν παιχνίδι. Η διδάσκουσα κινούνταν διακριτικά ανάμεσα στις ομάδες και παρακολουθούσε την πορεία της εργασίας των μαθητών. Κυρίως χρειάστηκε να παρέμβει, για να επιστήσει την προσοχή σε περιπτώσεις που οι δευτερεύουσες προτάσεις της περιόδου ήταν περισσότερες από μία (στις πρώτες τρεις ομάδες) και στο ρήμα εξάρτησης, το οποίο κάποιοι συνέχισαν με το ρήμα εκφοράς. Πάντως, οι μαθητές ζητούσαν συχνά από τη διδάσκουσα να επιβεβαιώσει ότι η συμπλήρωση του πίνακα ήταν σωστή. Ο χρόνος αποδείχτηκε επαρκής και οι περισσότερες ομάδες ολοκλήρωσαν το φύλλο εργασίας και το ανέβασαν στο wiki λίγο πριν το πέρας της 2^{ης} ώρας του διδακτικού δώρου και αφού πρώτα είχε ελεγχθεί από τη διδάσκουσα, ώστε να μην υπάρχουν προβλήματα κατά την επεξεργασία του 2^{ου} φύλλου εργασίας.

2^ο διδακτικό δώρο: Την 1^η διδακτική ώρα οι ομάδες ασχολήθηκαν με την επεξεργασία του 2^{ου} φύλλου εργασίας. Η κάθε ομάδα θα έπρεπε να επεξεργαστεί το υλικό του πίνακα που έφτιαξε μια άλλη ομάδα στην προηγούμενη φάση του σεναρίου. Συγκεκριμένα, οι ομάδες που αναζήτησαν παραδείγματα ονοματικών προτάσεων στα σώματα κειμένων (1^η, 2^η, 3^η) επεξεργάστηκαν τους πίνακες των ομάδων που εργάστηκαν με δοσμένα παραδείγματα και αντίστροφα. Η κάθε ομάδα είχε στο θρανίο της τη Γραμματική της Νέας Ελληνικής Γλώσσας σε έντυπη μορφή,

αλλά είχε πρόσβαση σε αυτήν και μέσω του διαδικτύου (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A112/621/4007,17985/>).

Με τη βοήθεια του σχολικού εγχειριδίου κλήθηκαν να συμπληρώσουν το είδος των δευτερευουσών ονοματικών προτάσεων που ήταν καταγεγραμμένες στον πίνακα.

Οι μαθητές προτίμησαν να συμβουλευτούν το έντυπο σχολικό εγχειρίδιο, ώστε να μπορούν διαβάζοντας το βιβλίο να κοιτούν παράλληλα και το παράδειγμα στην οθόνη. Στην αρχή ήταν λίγο αμήχανοι, γιατί δεν εστίαζαν στις πληροφορίες που θα τους βοηθούσαν να αναγνωρίσουν το είδος της δευτερεύουσας πρότασης. Μετά από παρέμβαση της διδάσκουσας, η οποία τόνισε πού πρέπει να επιστήσουν την προσοχή τους, η δουλειά κύλησε πολύ εύκολα. Στο τέλος της διδακτικής ώρας οι μαθητές ανέβασαν τα φύλλα εργασίας στο wiki, πράγμα που έγινε με μεγάλη ευκολία και απαίτησε πολύ λίγο χρόνο.

Μερικοί πίνακες που ανέβηκαν στο wiki στην τελική τους μορφή ενδεικτικά παρατίθενται παρακάτω:

ΟΜΑΔΕΣ 1+4

Παραδείγματα

1.Λέγε τι θες.

2.Μπορώ να πω.

3.Σας λέω ότι δεν έχω καμία ανησυχία

4.Φαίνεται λοιπόν ότι οι άνθρωποι άρχισαν να κοιτούν συχνότερα στον ουρανό.

5.Είναι άξιο απορίας γιατί συντάσσω εγώ αυτήν την έκθεση.

δευτερεύουσα πρόταση	Εισάγεται με...	Εξαρτάται από...	Λειτουργεί ως...	Είδος
Τι θες	Τι	Λέγε	Αντικείμενο	Πλάγια

				ερωτηματική
Να πω	Να	Μπορώ	Αντικείμενο	Βουλευτική
Ότι δεν έχω καμία ανησυχία	Ότι	Λέω	Αντικείμενο	Ειδική
Ότι οι άνθρωποι άρχισαν	Ότι	Φαίνεται	Υποκείμενο	Ειδική
Γιατί συντάσσω εγώ αυτή την έκθεση	Γιατί	Είναι άξιο απορίας	Υποκείμενο	Πλάγια ερωτηματική

ΟΜΑΔΕΣ 2+5

Παραδείγματα

1. Πείτε μας πώς κρίνετε την ελληνική τηλεόραση
2. Μη ρωτάς ποτέ για ποιον χτυπάει η καμπάνα
3. Μαθαίνω ότι στο φινάλε δεν είναι και τόσο τρομερό
4. Φαίνεται πως το ρετσίνι δίνοντας άρωμα στο περιεχόμενο κρασί, ερέθισε τη φαντασία και τη "γεύση" των τότε οινοπαραγωγών
5. Αμφιβάλλω αν όντως συνεχίζω να υπάρχω

Δευτερεύουσα πρόταση	Εισάγεται με...	Εξαρτάται από...	Λειτουργεί ως...	
Πώς κρίνετε την ελληνική τηλεόραση	πώς	πείτε	αντικείμενο	Πλάγια ερωτηματική
Για ποιον χτυπάει η καμπάνα	Για ποιον	Μην ρωτάς	αντικείμενο	Πλάγια ερωτηματική

Ότι στο φινάλε δεν είναι και τόσο τρομερό	ότι	μαθαίνω	αντικείμενο	ειδική
πως το ρετσίνι δίνοντας άρωμα στο περιεχόμενο κρασί, ερέθισε τη φαντασία και τη "γεύση" των τότε οινοπαραγωγών	πως	φαίνεται	υποκείμενο	ειδική
Αν όντως συνεχίζω να υπάρχω	αν	αμφιβάλλω	αντικείμενο	Πλάγια ερωτηματική

ΟΜΑΔΕΣ 3+6

Παραδείγματα

1. Θα έλεγα όμως ότι θα ήταν πολύ καλύτερα με ένα ζευγάρι ψηλά τακούνια".
2. Θα σας έλεγα ότι σίγουρα είναι λάθος αγορά όταν υπάρχουν 18 διαφορετικά format εκπομπής.
3. Θα ήθελα να αποκωδικοποιήσουμε, να βρούμε τις συνιστώσες στις οποίες αναλύεται.
4. Αργότερα όμως έμαθα ότι όταν κάποιος έχει ταλέντο σε κάτι, τότε από μόνος του πάει εκεί.
5. Φαίνεται πως το ρετσίνι δίνοντας άρωμα στο περιεχόμενο κρασί, ερέθισε τη φαντασία και τη "γεύση" των τότε οινοπαραγωγών και έτσι άρχισε η ιστορία του ρητινίτη οίνου.

Δευτερεύουσα πρόταση	Εισάγεται με...	Εξαρτάται από...	Λειτουργεί ως...	
Ότι θα ήταν πολύ καλύτερα με ένα ζευγάρι ψηλά τακούνια	ότι	Θα έλεγα	Αντικείμενο	ειδική
Ότι σίγουρα είναι λάθος αγορά	Ότι	Θα σας έλεγα	Αντικείμενο	ειδική

Να βρούμε τις συνιστώσες	Να	Ήθελα	Αντικείμενο	βουλητική
Ότι τότε από μόνος του πάει εκεί	Ότι	Έμαθα	Αντικείμενο	ειδική
Φαίνεται πως το ρετσίνι δίνοντας άρωμα στο περιεχόμενο κρασί ερέθισε τη φαντασία και τη «γεύση» των τότε οινοπαραγωγών	πως	Φαίνεται	Υποκείμενο	Ειδική

Την επόμενη διδακτική ώρα του δεύτερου δώρου έγινε η παρουσίαση των φύλλων εργασίας και καταλήξαμε σε συμπεράσματα για τα είδη ονοματικών προτάσεων, τον τρόπο εισαγωγής, την εξάρτηση και το συντακτικό τους ρόλο. Ιδιαίτερα αξιοποιήθηκαν τα σημεία όπου οι μαθητές δυσκολεύτηκαν κατά την επεξεργασία των φύλλων εργασίας. Η συμμετοχή της τάξης στη διαδικασία ήταν ικανοποιητική και η εξαγωγή των συμπερασμάτων προέκυψε με ευκολία από τα ίδια τα παιδιά. Η όλη εμπειρία της φάσης αυτής οδήγησε στη σκέψη ότι οι μαθητές φαίνεται να δείχνουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τα γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα, όταν τους δίνεται η ευκαιρία να αναλάβουν οι ίδιοι πρωτοβουλία και να συνεργαστούν.

γ' φάση: 3 διδακτικές ώρες – στην αίθουσα διδασκαλίας

1^η διδακτική ώρα: Στη τελευταία φάση επανήλθαμε στο θέμα «Η γλώσσα των νέων» διαβάζοντας κατ' αρχάς στην ολομέλεια της τάξης το κείμενο «[Δεν υπάρχει!](#)» της Βάσως Κανελλοπούλου. Επειδή είχε προηγηθεί η διδασκαλία του Δ' μέρους της 2^{ης} ενότητας (*Διατύπωση αιτιολογημένων κρίσεων*), όπου είχε δοθεί έμφαση στο ότι διαβάζοντας ένα κείμενο επιχειρηματολογίας πρέπει να αναζητούμε το θέμα του κειμένου και τη θέση του συγγραφέα, ζητήθηκε από τους μαθητές να αναζητήσουν τα θέμα, τη θέση και κάποια βασικά επιχειρήματα. Στη συνέχεια διαβάστηκε στην ολομέλεια το κείμενο «[Άνισες εξισώσεις: Η γλώσσα των νέων](#)» του Γιάννη Βελούδη.

Σε αυτό σταθήκαμε κυρίως στην επιχειρηματολογία κατά της γλώσσας των νέων που έχει συμπεριλάβει ο συγγραφέας στο κείμενό του προκειμένου να την ανασκευάσει.

Ακολούθησε συζήτηση μέσω της οποίας καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι η γλώσσα των νέων είναι μια κοινωνιόλεκτος που κάποιοι θεωρούν καταστροφή για τη γλώσσα μας και κάποιοι άλλοι όχι. Γι' αυτό τους ανατέθηκε ως εργασία για το σπίτι να συγκεντρώσουν σε μια σελίδα του wiki της τάξης επιχειρήματα υπέρ και επιχειρήματα κατά της γλώσσας των νέων. Διευκρινίστηκε ότι, αφού συγκεντρωνόταν το υλικό, οι ομάδες επρόκειτο να εκφωνήσουν λόγους στους οποίους θα υποστήριζαν τις δύο αντίθετες απόψεις. Οι τρεις πρώτες ομάδες θα υποστήριζαν ότι η γλώσσα των νέων είναι απειλή για τη γλώσσα μας και οι άλλες τρεις ότι η γλώσσα μας δεν διατρέχει κανένα κίνδυνο από τη γλώσσα των νέων, αντίθετα γίνεται πλουσιότερη χάρη σ' αυτήν. Για το σκοπό αυτό θα αξιοποιούσαν και τα επιχειρήματα που θα συγκέντρωναν στο wiki. Οι μαθητές ανταποκρίθηκαν στην προτροπή της διδάσκουσας και ανάρτησαν στο wiki τα επιχειρήματα που παρατίθενται παρακάτω:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

VIEW

EDIT

☆ Γλώσσα των νέων

last edited by 2 months ago

Page

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ
από την γλώσσα των νέων γεννιέται μία άλλη γλώσσα _____ -Αποτελεί ποικιλία της γλώσσας -Χρησιμοποιεί ως κοινός κώδικας επικοινωνίας μεταξύ των νέων -Η χρήση της αποτελεί πηγή ελεύθερης έκφρασης των νέων -Με αυτή τη γλώσσα υπάρχει ευθύτητα αλληλεγγύης και ταύτιση με μια νεανική κουλτούρα -Η πρωτοτυπία και ο πειραματισμός της εφηβείας εκφράζεται γλωσσικά με τη γλώσσα των νέων _____ -Η συνειδητή ή υποσυνειδητή ανάγκη τους να διαφοροποιηθούν από τον κόσμο των μεγάλων και να εκφράσουν έτσι την αντίθεσή τους στο κατεστημένο τρόπο ζωής, με τον οποίο συνήθως διαφωνούν. -Πολλοί νέοι χρησιμοποιούν την γλώσσα τους περιστασιακά και προσωρενά για να ικανοποιήσουν έτσι την ανάγκη τους για	-Η γλώσσα αυτή έχει κακή και φτωχή ποιότητα αναλογικά με τη πρωτότυπη -Χρησιμοποιεί αλόγιστα ξένες λέξεις και περιορισμένο λεξιλόγιο -Έχει υβριστικό λεξιλόγιο παραμορφώνοντας τη σύνταξη -Αλλάζει τις σημασίες των λέξεων κάνοντας δύσκολο να καταλάβουμε τι εννοούν -Περιορίζουν τη χρήση της πρωτότυπης μητρικής γλώσσας της χώρας δημιουργώντας μελλοντικά προβλήματα -Όταν μάλιστα ο γλωσσικός αυτός κώδικας παίρνει τα χαρακτηριστικά μιας ιδιόμορφης αργκό και χρησιμοποιείται αδιάκριτα σε όλες τις περιπτώσεις στον προφορικό και το γραπτό λόγο, τότε στενεύει επικίνδυνα ο πνευματικός ορίζοντας των νέων και η σκέψη τους ατροφεί. -Αποκτούν αδυναμία στο να εκφράζονται σωστά και συγκροτημένα στο γραπτό λόγο. -Βωμολοχίες και κακοποίηση των καθιερωμένων γλωσσικών κανόνων. Η γλώσσα των νέων είναι περιορισμένη μερικές φορές με απρεπή λεξιλόγιο που δεν ξέρουν ποτέ να το χρησιμοποιήσουν και σε ποια άτομα. Νομίζω πως η γλώσσα των νέων κάνει την γλώσσα πιο φτωχή αφού μιλάνε με συντομογραφίες και δυσνόητες εκφράσεις.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

εμφροστικότητα πρωτοτυπία

και γλωσσικό παιχνίδι.

-Διευκολύνει την κριτική τους προς τους μεγάλους.

Μεσα από την γλώσσα των νέων υπάρχει διαχωρισμός

της νεανικής ηλικίας που είναι γεμάτη

από σπερμαφίδια

και στοές από την μεγαλύτερη ηλικία που είναι γεμάτη υποχρεώσεις

καθημερινή ρουτίνα και ανσκη

για ευπρεπή λόγο αφού συναναστρέφονται με σημαντικά πρόσωπα.

Από την άλλη η γλώσσα των νέων

είναι ένας τρόπος επικοινωνίας ανωμετα στους νέους που δεν καταλαβαίνουν οι

μεγάλοι λόγω της δυσκολίας των λέξεων και αυτό είναι καλό γιατί δείχνει την διαφορετικότητα των νέων

και ξεχωρίζει τις ηλικίες. Επίσης είναι ένα παιχνίδι ανωμετα στις παρτές στην αμεβική ηλικία κυρίως.

-Η γλώσσα των νέων παίρνει στοιχεία και από άλλες γλώσσες και κάνει τη μητρική της γλώσσα πιο πλούσια.

-Οι νέοι μπορούν να μιλήσουν μια διαί της γλώσσας και να επιρροάσουν τους μεγαλύτερους για να τη μάθουν και αυτοί.

-Είναι ένας τρόπος για να δηλώσουν οι νέοι τους προβληματισμούς τους.

Ο όρος «γλώσσα των νέων» δηλώνει το σύνολο των γλωσσικών φαινομένων που χαρακτηρίζουν την επικοινωνία

των νέων μεταξύ τους. Δεν αποτελεί ξεχωριστή γλώσσα. Είναι μια «κοινωνιόλεκτος», δηλαδή ένας τρόπος ομιλίας

με λεξιλογικά, πραγματολογικά και δομικά χαρακτηριστικά, ο οποίος χρησιμοποιείται υπό ορισμένες συνθήκες

επικοινωνίας και είναι μέρος της γλωσσικής συνείδησης της κοινότητας των νέων.

-Το βασικό χαρακτηριστικό της γλώσσας των νέων είναι ότι απηράζει και απηράζεται μέσα στην «παρέα», στο δίκτυο των συνομηλίκων.

-Ο χαρακτήρας της γλώσσας των νέων είναι συνθηματικός και λειτουργεί ως γλωσσική ταυτότητα και παράγοντας

αλληλεγγύης.

-Η δημιουργικότητα και η πρωτοτυπία αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της γλώσσας των νέων.

-Χάνεται σιγά σιγά η αρχική γλώσσα και το νόημα των λέξεων.

-Τους νέους δεν τους ενδιαφέρει να ανακαλύψουν τον πλούτο της γλώσσας τους επειδή δημιουργήσαν τη δική τους και μπορούν να επικοινωνούν μ' αυτή

-Χρησιμοποιούν ένα πολύ περιορισμένο λεξιλόγιο στην καθημερινή τους επικοινωνία

-Παραμορφώνουν τη γλωσσική δομή αλλάζοντας τη σύνταξη ή τη "διάθεση" των ρημάτων - αναστατώνουν τον "παραγωγικό" μηχανισμό της γλώσσας

-Αλλάζουν τις σημασίες των λέξεων

-Ανατρέπουν τη διάκριση "μιλή/χουδαίολογώ"

-Διανέμονται αλόγιστα από ξένες γλώσσες, ιδιαίτερα από τα αγγλικά, περιφρονούν κοινωνικά

κατοχυρωμένες κοινωνικότητες, π.χ. χρήση πληθυντικού αριθμού όταν απευθυνόμαστε σε άγνωστους και μεγαλύτερους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ως γλωσσική ταυτότητα και παράγοντας

αλληλεγγύης.

-Η δημιουργικότητα και η πρωτοτυπία αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της γλώσσας των νέων.

-Τα λεγόμενα greekglish δεν είναι «διάλεκτος» αλλά ένα σύστημα γραφής της ελληνικής γλώσσας με λατινικό-αγγλικό αλφάβητο, περιορισμένο σε ειδικές συνθήκες χρήσης από ειδικές κοινωνικές ομάδες: μαθητές, φοιτητές, επιστήμονες, ανθρώπους των μέσων και της τεχνολογίας. Γι' αυτό και τα greekglish συνδέθηκαν με τη γλώσσα των νέων.

Comments (4) [Delete all comments](#)

Αιμιλία Φουντούκη said

at 11:59 pm on Dec 12, 2014

[Reply](#) [Delete](#)

Παιδιά μπείτε στη σελίδα (edit) και συμπληρώστε επιχειρήματα σε όποια από τις στήλες προτιμάτε ή καλύτερα και στις δύο. Μην ξεχάσετε πριν βγείτε από τη σελίδα να πατήσετε save. Χρησιμοποιήστε επιχειρήματα από τα κείμενα που είδαμε στην τάξη, αλλά και δικά σας.

Αιμιλία Φουντούκη said

at 8:55 pm on Dec 14, 2014

[Reply](#) [Delete](#)

Σραίο, παιδιά! Θα ήθελα όμεις να μπουν όλοι να γράφουν ένα επιχείρημα ή να συμπληρώσουν ένα ήδη υπάρχον. Ηλίο, όταν λες "για άλλη γλώσσα", εννοείς μια ακόμα κοινωνοδόκτος, δηλαδή κοινωνική διάλεκτος, αφού δεν είναι άλλη γλώσσα, ελληνικά είναι. Μια ακόμα κοινωνοδόκτος, λοιπόν, που ενισχύει τον πλούτο και την ποικιλία της γλώσσας μας.

Αιμιλία Φουντούκη said

at 1:24 am on Dec 18, 2014

[Reply](#) [Delete](#)

Μηρόβο, ελαρετινά!

2^η και 3^η διδακτική ώρα (προσχεδιασμένος προφορικός λόγος): Κατά το τελευταίο δίωρο της εφαρμογής του σεναρίου πραγματοποιήθηκε η παραγωγή προφορικού λόγου με τρόπο τέτοιο, που θα μπορούσε να ονομαστεί αγώνας λόγων. Συμφωνήσαμε ότι κάθε ομάδα θα υποστηρίξει προφορικά τη θέση που της έχει ανατεθεί (ομάδες 1-3 κατά και ομάδες 4-5 υπέρ της γλώσσας των νέων) και ότι οι τρεις πρώτες ομάδες θα αξιολογήσουν τις άλλες τρεις και αντίστροφα. Συμφωνήσαμε, επίσης, ότι η κάθε ομάδα θα έχει στη διάθεσή της τρία λεπτά για να μιλήσει. Καθεμιά από τις τρεις αντίπαλες ομάδες είχε δικαίωμα να θέσει από μία ερώτηση στους ομιλητές, οι οποίοι θα έπρεπε να απαντήσουν με συντομία, σαφήνεια

και επάρκεια. Προσδιορίσαμε στη συνέχεια από κοινού τα κριτήρια με τα οποία θα αξιολογήσουμε τις άλλες ομάδες ως εξής: α) πλούτος και πειστικότητα των επιχειρημάτων· β) σαφής διατύπωση και επαρκής χρήση της γλώσσας· γ) σωστή οργάνωση του λόγου (δομή)· δ) εκφορά του λόγου – αξιοποίηση εξωγλωσσικών και παραγλωσσικών στοιχείων· ε) ευγένεια, κοσμιότητα· στ) τήρηση του ορίου του χρόνου. Για τη βαθμολόγηση των αντίπαλων ομάδων στα παραπάνω πεδία αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθούν οι χαρακτηρισμοί *άριστα, πολύ καλά, καλά, μέτρια, άσχημα*. Διευκρινίστηκε ότι δεν θα αξιολογήσουμε τις άλλες ομάδες με κριτήριο το αν συμφωνούμε ή διαφωνούμε με την άποψη που υποστηρίζουν, αλλά ανάλογα με το πόσο πειστικές είναι.

Οι ομάδες είχαν λίγα λεπτά, για να προετοιμάσουν την οργάνωση της ομιλίας τους και να αποφασίσουν σε ποια επιχειρήματα θα στηρίζουν το λόγο τους και πώς θα τον οργανώσουν. Οι μαθητές ανταποκρίθηκαν με προθυμία στην αποστολή τους και μίλησαν αξιοποιώντας τα επιχειρήματα που είχαν συζητηθεί στην τάξη και αναρτηθεί στο wiki προσπαθώντας να είναι πειστικοί. Οι περισσότερες ομάδες επέλεξαν να μοιραστεί η ομιλία σε όλα τα μέλη, δύο ομάδες όμως όρισαν ένα μόνο μέλος τους ως ομιλητή.

Οι περισσότεροι μίλησαν καθιστοί χωρίς να δίνουν ιδιαίτερη σημασία στην εκφορά του λόγου, τον επιτονισμό και τα εξωγλωσσικά στοιχεία (χειρονομίες, στάση του σώματος). Η εκφραστικότητά τους ενισχύθηκε όμως, όταν μπήκαν στη διαδικασία να απαντήσουν σε ερωτήσεις που δέχτηκαν από τους συμμαθητές τους. Στη φάση αυτή οι ερωτήσεις ήταν πολύ ουσιαστικές και καίριες, γεγονός που αποδείκνυε ότι είχαν αφομοιώσει τον σχετικό προβληματισμό. Οι απαντήσεις από την άλλη είχαν ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αφού παρατηρήθηκε ότι οι μαθητές που κλήθηκαν να υποστηρίξουν ότι η γλώσσα των νέων βλάπτει τη γλώσσα μας δεν κατάφεραν πάντα να απαντήσουν με πειστικότητα στα ερωτήματα που τους έθεταν οι αντίπαλες ομάδες, ίσως επειδή οι ίδιοι δεν συμφωνούσαν με την άποψη που τους ανατέθηκε και έτσι τους ήταν δύσκολο να τη στηρίζουν.

Αξιοπρόσεκτο ήταν ακόμα ότι η ανάγκη να χρησιμοποιήσουν λέξεις κατάλληλες για την υποστήριξη των θέσεών τους αποτέλεσε ευκαιρία να κατακτήσουν το σχετικό λεξιλόγιο. Λέξεις και φράσεις όπως *επίσημη γλώσσα, μητρική γλώσσα, γλωσσική ταυτότητα, κοινωνιόλεκτος, νεολογισμός, υβρεολόγιο* εντάχθηκαν φυσικά στο λεξιλόγιό τους και οι μαθητές φάνηκε να συνειδητοποιούν αποτελεσματικότερα το περιεχόμενό τους.

Όσον αφορά στην αξιολόγηση των συμμαθητών τους, αυτό αποτέλεσε αφορμή, για να παρακολουθήσουν με ενδιαφέρον και προσοχή τις ομιλίες των άλλων ομάδων και να επιχειρήσουν μια πολυεπίπεδη κριτική αποτίμηση ενός προφορικού κειμένου. Στις κρίσεις τους, αν και υπήρξαν διαφοροποιήσεις, παρατηρήθηκε μία σε γενικές γραμμές σύγκλιση στη γενική αίσθηση που αποκόμισαν από την κάθε ομάδα. Η αξιολογήσεις των ομάδων παρατίθενται παρακάτω:

1η Ομάδα

	4	5	6
Επιχειρήματα	Πολύ καλά	Πολύ καλά	Πολύ καλά
Διατύπωση	Καλά	Πολύ καλά	Καλά
Δομή	Καλά	Πολύ καλά	Καλά
Εκφορά	Πολύ καλά	Καλά	Μέτρια
Ευγένεια-κοφινιάματα	Άριστα	Πολύ καλά	Καλά
Χρόνος	Άριστα	Άριστα	Καλά

Άριστα, Μέτρια, Καλά, Πολύ καλά, Άριστα

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ομάδα 2				
	4	5	6	
Επιχειρήματα	πολύ καλό	καλό	μέτρια	
Διατύπωση	άριστα	καλό	μέτρια	
Δομή	άριστα	πολύ καλό	μέτρια	
Εμφάνιση	άριστα	καλό	καλό	
Ευγένεια-κοσμιότητα	άριστα	πολύ καλό	άριστα	
Χρόνος	πολύ καλό	πολύ καλό	καλό	

3' ομάδα				
	4	5	6	
Επιχειρήματα	π. καλό	καλό	καλό	
Διατύπωση	καλό	καλό	καλό	
Δομή	καλό	π. καλό	καλό	
Εμφάνιση	καλό	καλό	καλό	
Ευγένεια-κοσμιότητα	μέτρια	μέτρια	μέτρια	
Χρόνος	μέτρια	μέτρια	μέτρια	

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

4 ^η Ομάδα			
1 ^η ομάδα	<u>ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ</u>	4 ^η ομάδα	
2 ^η ομάδα	<u>ΜΕΤΡΙΑ</u>	3^η ομάδα	
3 ^η ομάδα	<u>ΚΑΛΑ</u>	3^η ομάδα	
Επιχειρήματα	✓	✓	✓
Διατύπωση	✓	✗	✗
Δομή	✓	✗	✗
Εμφάνιση	✗	✗	✗
Ευγένεια - κοσμοποίηση	✓	✗	✓
Χρήση	✓	✗	✓
	4 ^η	5 ^η	6 ^η

<u>Ομάδα 5</u> Ομάδα 1: επιχειρήματα: πολύ καλά Διατύπωση: καλά Αριστα Δομή: καλά Εμφάνιση: μέτρια Ευγένεια - κοσμοποίηση: καλά Χρήση: αριστα	Ομάδα 3: επιχειρήματα: καλά Διατύπωση: καλά Δομή: πολύ καλά Εμφάνιση: μέτρια Ευγένεια - κοσμοποίηση: μέτρια Χρήση: αριστα Ομάδα 2: επιχειρήματα: μέτρια Διατύπωση: καλά Δομή: καλά Εμφάνιση: μέτρια Ευγένεια - κοσμοποίηση: αριστα Χρήση: καλά
---	--

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΟΜΑΔΑ 6

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- πλάτος ορχ. (οχι και ορχ.)

σωστό διατ.

εμφάνιση ζώων

εργασία κορμίσματος

	3ος	1ος	2ος
Επιχειρήματα	Πολύ καλά	Πολύ καλά	Καλά
Στατιστικά	Καλά	Πολύ καλά	Μέτρια
Σοφία	Καλά	Μέτρια	Καλά
Εμφάνιση	Μέτρια	Καλά	Άσχημα
Εργασία	Καλά	Πολύ καλά	Καλά
Χρήσιμα	Πολύ καλά	Πολύ καλά	Μέτρια

Μετά το πέρας των ομιλιών ζητήθηκε από την ολομέλεια να καταλήξει σε ένα γενικό συμπέρασμα για τη γλώσσα των νέων. Οι μαθητές υποστήριξαν ότι είναι πολύ ωραίο που οι νέοι χρησιμοποιούν αυτή την ιδιαίτερη διάλεκτο και ότι η ελληνική γλώσσα πλουτίζει απ' αυτήν. Πρόσθεσαν όμως ότι είναι ανάγκη να επιλέγουν τότε και πού τη χρησιμοποιούν και επισήμαναν ότι πρέπει να μπορούν να χειρίζονται πολλές άλλες ποικιλίες της γλώσσας μας, όπως π.χ. τη σχολική γλώσσα.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1^ο φύλλο εργασίας (1^η, 2^η, 3^η ομάδα)

Επισκεφτείτε την Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα (Νέα Ελληνική / Σώματα κειμένων http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/index.html) και αναζητήστε στα σώματα κειμένων οποιονδήποτε τύπο των ρημάτων/ρηματικών φράσεων: *λέω* , *είναι σίγουρο* , *θέλω* , *ρωτώ*, *φοβάμαι*, *υπάρχει ανησυχία* , *είναι πιθανό*, *μαθαίνω*, *φαίνεται*, *μπορώ*, *είναι θεμιτό*, *ανησυχώ*, *κοιτάζω*, *αναρωτιέμαι*, *αμφιβάλλω*.

Φροντίστε τα ρήματα αυτά να συνδέονται υποτακτικά με δευτερεύουσες προτάσεις (με βάση τη θεωρία υποτακτικής σύνδεσης την οποία γνωρίζετε από την 1^η ενότητα).

Καταγράψτε πέντε (5) παραδείγματα που βρήκατε επισημαίνοντας στο έγγραφό σας: α) τις διαφορετικές προτάσεις (χωρισμός προτάσεων) β) τον τρόπο εισαγωγής των δευτερευουσών προτάσεων και γ) το ρήμα εξάρτησής τους, χρησιμοποιώντας διαφορετικό χρώμα στον επεξεργαστή κειμένου.

Στη συνέχεια, να μεταφέρετε τα ευρήματά σας στον πίνακα που ακολουθεί και να καταγράψετε τη συντακτική θέση των εξαρτημένων προτάσεων. Τέλος, να αναρτήσετε το έγγραφό σας (Word) στο wiki της τάξης.

Παραδείγματα

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Δευτερεύουσα πρόταση	Εισάγεται με...	Εξαρτάται από...	Λειτουργεί ως...

--	--	--	--

1ο φύλλο εργασίας (4^η ομάδα)

Αφού μελετήσετε τα παραδείγματα που σας δίνονται παρακάτω, με τη βοήθεια του επεξεργαστή κειμένου, να προχωρήσετε στα εξής βήματα:

- α) **Να χωρίσετε τις προτάσεις και να τις χαρακτηρίσετε** (κύριες ή δευτερεύουσες),
 β) Να επισημάνετε **τον τρόπο εισαγωγής** των δευτερευουσών προτάσεων που εντοπίσατε (με βάση τη θεωρία της 1^{ης} ενότ.), γ) Να βρείτε **τη συντακτική θέση** των δευτερευουσών προτάσεων.

Τέλος, να αναρτήσετε το έγγραφό σας (Word) στο wiki της τάξης.

1. Απορώ γιατί δεν είπες αμέσως την αλήθεια.
2. Ένα με προβληματίζει, μήπως δε μου φτάσει ο χρόνος.
3. Είναι θεμιτό να έχεις φιλοδοξίες.
4. Έμαθα πως θα φύγεις.
5. Φαίνεται ότι οι μαθητές προετοιμάστηκαν σωστά.
6. Δέχομαι να ζω μαζί του.
7. Αποφάσισε ότι δουλεύει πολύ.
8. Είναι αμφίβολο αν θα του επιτραπεί η είσοδος.
9. Πότε θα αρχίσεις να διαβάζεις το βιβλίο;
10. Είναι ευχάριστο που γύρισες.

Κύρια πρόταση	Δευτερεύουσα πρόταση	Εισάγεται με...	Εξαρτάται από...	Λειτουργεί ως...

1ο φύλλο εργασίας (5^η ομάδα)

Αφού μελετήσετε τα παραδείγματα που σας δίνονται παρακάτω, με τη βοήθεια του επεξεργαστή κειμένου, να προχωρήσετε στα εξής βήματα:

α) **Να χωρίσετε τις προτάσεις και να τις χαρακτηρίσετε** (κύριες ή δευτερεύουσες),
β) Να επισημάνετε τον **τρόπο εισαγωγής** των δευτερευουσών προτάσεων που εντοπίσατε (με βάση τη θεωρία της 1^{ης} ενότ.), γ) Να βρείτε τη **συντακτική θέση** των δευτερευουσών προτάσεων. Τέλος, να αναρτήσετε το έγγραφό σας (Word) στο wiki της τάξης.

1. Είναι σίγουρο ότι θα τα καταφέρει.
2. Λέω να φεύγω.
3. Ξέχασα ότι είχα μαγειρέψει.
4. Υπάρχει φόβος μήπως δεν επιστρέψει.
5. Δεν ξέρω πότε ακριβώς έφτασε.
6. Με ρώτησαν σε ποιον έδωσα το δώρο.
7. Φαίνεται να είναι χαρούμενος.
8. Δέχομαι ότι ζω μαζί του.
9. Συχνά υπάρχει η άποψη ότι οι νέοι είναι πιο αυστηροί από τους μεγαλύτερους.
10. Αναρωτιέται πώς θα γράψει στις εξετάσεις.

Κύρια πρόταση	Δευτερεύουσα πρόταση	Εισάγεται με...	Εξαρτάται από...	Λειτουργεί ως...

1ο φύλλο εργασίας (6^η ομάδα)

Αφού μελετήσετε τα παραδείγματα που σας δίνονται παρακάτω, με τη βοήθεια του επεξεργαστή κειμένου, να προχωρήσετε στα εξής βήματα:

- α) **Να χωρίσετε τις προτάσεις και να τις χαρακτηρίσετε** (κύριες ή δευτερεύουσες),
 β) Να επισημάνετε τον **τρόπο εισαγωγής** των δευτερευουσών προτάσεων που εντοπίσατε (με βάση τη θεωρία της 1^{ης} ενότ.), γ) Να βρείτε τη **συντακτική θέση** των δευτερευουσών προτάσεων.

Τέλος, να αναρτήσετε το έγγραφό σας (Word) στο wiki της τάξης.

1. Πρόσεξε μη σε ξεγελάσει.
2. Έχω κάθε μέρα την ίδια ανησυχία, μήπως δεν προλάβω το λεωφορείο.
3. Υπάρχει διάχυτη η απορία πότε θα επιστρέψει.
4. Φαίνεται ότι είναι χαρούμενος.
5. Αποφάσισε να δουλεύει πολύ.
6. Κοίταξε μην τον τρομάξεις.
7. Οι μαθητές μπορεί να συμμετέχουν στην εξόρμηση.
8. Οι καθηγητές ήταν σίγουροι ότι θα αρίστευε.
9. Αναρωτιόμαστε γιατί να μην έρχεται ακόμα.
10. Επιθυμείτε να λάβετε μέρος στο διαγωνισμό μας;

Κύρια πρόταση	Δευτερεύουσα πρόταση	Εισάγεται με...	Εξαρτάται από...	Λειτουργεί ως...

(πίσω)

2^ο φύλλο εργασίας (1^η ομάδα)

Στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή σας θα βρείτε το **1ο φύλλο εργασίας** της **4^{ης} ομάδας**. Πραγματοποιήστε στον πίνακα που συμπλήρωσαν οι συμμαθητές σας την **εισαγωγή μιας νέας στήλης στα δεξιά** διατηρώντας τη μορφοποίησή του (εντολή: εισαγωγή στηλών δεξιά).

Στη συνέχεια, αφού μελετήσετε τα παραδείγματα, με τη βοήθεια της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A112/621/4007,17985/>), συμπληρώστε τις **ονομασίες και την κατηγοριοποίηση των προτάσεων** επεξεργαζόμενοι το έγγραφο που ανέβηκε στο wiki στην 1^η φάση.

Αφού ολοκληρώσετε, ανεβάστε ξανά το ενημερωμένο πλέον έγγραφο στο wiki της τάξης.

2^ο φύλλο εργασίας (2^η ομάδα)

Στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή σας θα βρείτε το **1ο φύλλο εργασίας** της **5^{ης} ομάδας**. Πραγματοποιήστε στον πίνακα που συμπλήρωσαν οι συμμαθητές σας την **εισαγωγή μιας νέας στήλης στα δεξιά** διατηρώντας τη μορφοποίησή του (εντολή: εισαγωγή στηλών δεξιά).

Στη συνέχεια, αφού μελετήσετε τα παραδείγματα, με τη βοήθεια της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A112/621/4007,17985/>), συμπληρώστε τις **ονομασίες και την κατηγοριοποίηση των προτάσεων** επεξεργαζόμενοι το έγγραφο που ανέβηκε στο wiki στην 1^η φάση.

Αφού ολοκληρώσετε, ανεβάστε ξανά το ενημερωμένο πλέον έγγραφο στο wiki της τάξης.

2^ο φύλλο εργασίας (3^η ομάδα)

Στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή σας θα βρείτε το **1ο φύλλο εργασίας** της **6^{ης} ομάδας**. Πραγματοποιήστε στον πίνακα που συμπλήρωσαν οι συμμαθητές σας την **εισαγωγή μιας νέας στήλης στα δεξιά** διατηρώντας τη μορφοποίησή του (εντολή: εισαγωγή στηλών δεξιά).

Στη συνέχεια, αφού μελετήσετε τα παραδείγματα, με τη βοήθεια της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A112/621/4007,17985/>), συμπληρώστε τις **ονομασίες και την κατηγοριοποίηση των προτάσεων** επεξεργαζόμενοι το έγγραφο που ανέβηκε στο wiki στην 1^η φάση.

Αφού ολοκληρώσετε, ανεβάστε ξανά το ενημερωμένο πλέον έγγραφο στο wiki της τάξης.

2^ο φύλλο εργασίας (4^η ομάδα)

Στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή σας θα βρείτε το **1ο φύλλο εργασίας** της **1^{ης} ομάδας**. Πραγματοποιήστε στον πίνακα που συμπλήρωσαν οι συμμαθητές σας την **εισαγωγή μιας νέας στήλης στα δεξιά** διατηρώντας τη μορφοποίησή του (εντολή: εισαγωγή στηλών δεξιά).

Στη συνέχεια, αφού μελετήσετε τα παραδείγματα, με τη βοήθεια της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A112/621/4007,17985/>), συμπληρώστε τις **ονομασίες και την κατηγοριοποίηση των προτάσεων** επεξεργαζόμενοι το έγγραφο που ανέβηκε στο wiki στην 1^η φάση.

Αφού ολοκληρώσετε, ανεβάστε ξανά το ενημερωμένο πλέον έγγραφο στο wiki της τάξης.

2^ο φύλλο εργασίας (5^η ομάδα)

Στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή σας θα βρείτε το **1ο φύλλο εργασίας** της **2^{ης} ομάδας**. Πραγματοποιήστε στον πίνακα που συμπλήρωσαν οι συμμαθητές σας την **εισαγωγή μιας νέας στήλης στα δεξιά** διατηρώντας τη μορφοποίησή του (εντολή: εισαγωγή στηλών δεξιά).

Στη συνέχεια, αφού μελετήσετε τα παραδείγματα, με τη βοήθεια της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A112/621/4007,17985/>), συμπληρώστε τις **ονομασίες και την κατηγοριοποίηση των προτάσεων** επεξεργαζόμενοι το έγγραφο που ανέβηκε στο wiki στην 1^η φάση.

Αφού ολοκληρώσετε, ανεβάστε ξανά το ενημερωμένο πλέον έγγραφο στο wiki της τάξης.

2^ο φύλλο εργασίας (6^η ομάδα)

Στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή σας θα βρείτε το **1ο φύλλο εργασίας** της **3^{ης} ομάδας**. Πραγματοποιήστε στον πίνακα που συμπλήρωσαν οι συμμαθητές σας την **εισαγωγή μιας νέας στήλης στα δεξιά** διατηρώντας τη μορφοποίησή του (εντολή: **εισαγωγή στηλών δεξιά**).

Στη συνέχεια, αφού μελετήσετε τα παραδείγματα, με τη βοήθεια της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A112/621/4007,17985/>), συμπληρώστε τις **ονομασίες και την κατηγοριοποίηση των προτάσεων** επεξεργαζόμενοι το έγγραφο που ανέβηκε στο wiki στην 1^η φάση.

Αφού ολοκληρώσετε, ανεβάστε ξανά το ενημερωμένο πλέον έγγραφο στο wiki της τάξης.

([πίσω](#))

Ζ. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Τα παραδείγματα του 1^{ου} φύλλου εργασίας θα μπορούσαν να είχαν αντληθεί από τα κείμενα που μελέτησαν οι μαθητές για τη γλώσσα των νέων ή να έχουν σχετικό περιεχόμενο. Θα μπορούσε επίσης στην τελευταία φάση να γίνει ένας αγώνας λόγων που θα ακολουθεί την τυπική δομή των αγώνων αντιλογίας, όπως αυτή περιγράφεται στη Δικτυακή Εκπαιδευτική Πύλη του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων ή να παραχθεί ομαδοσυνεργατικός γραπτός λόγος, όπως προβλέπεται από τον συντάκτη του διδακτικού σεναρίου.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η παρούσα εφαρμογή του διδακτικού σεναρίου ανέδειξε την αξία της ομαδοσυνεργατικής μάθησης, αφού το σύνολο σχεδόν των μαθητών του τμήματος ασχολήθηκε με προθυμία με τις σχετικές δραστηριότητες. Η μάθηση προέκυψε αβίαστα μέσω της συνεργασίας και της ανταλλαγής παρατηρήσεων και απόψεων. Το wiki λειτούργησε ως σημείο αναφοράς για επικοινωνία, καταγραφή απόψεων και συγκέντρωση υλικού. Στη φάση της παραγωγής προφορικού λόγου φάνηκε ότι οι μαθητές προσπαθώντας να υποστηρίξουν μία άποψη ανακαλούν και αξιοποιούν το κατάλληλο λεξιλόγιο εμπλουτίζοντας με τρόπο λειτουργικό τον γλωσσικό τους πλούτο. Επίσης, παρατηρήθηκε ότι χρειάζεται εξάσκηση, ώστε να μάθουν οι μαθητές να υιοθετούν τον ανάλογο επιτονισμό, αλλά και τις κατάλληλες εκφράσεις, χειρονομίες, στάσεις το σώματος που ενισχύουν την αποτελεσματικότητα του προφορικού λόγου. Διαπιστώθηκε, τέλος, ότι οι μαθητές μπορούν ευκολότερα και με τρόπο πιο καίριο να υποστηρίξουν μια άποψη που οι ίδιοι συμμερίζονται από την αντίθετή της, που τυχαία τους έχει ανατεθεί να υποστηρίξουν.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΔΕΠΠΣ. 2003. *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών της Ελληνικής Γλώσσας για το Γυμνάσιο*, ΦΕΚ 303Β/13-03-2003. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο:

<http://www.pi-schools.gr/programs/depps/>.

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη, ΙΝΣ.

Κουτσογιάννης, Δ., Παυλίδου, Μ. & Ι. Χαλσισιάνη. 2011. *Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Ματσαγγούρας, Η. 2008. *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση. Για το καθημερινό μάθημα και τα προγράμματα του ολοήμερου σχολείου, τα περιβαλλοντικά, τα πολιτιστικά και τα ευρωπαϊκής συνεργασίας*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Μπακογιάννης, Α. 2014. Η διδασκαλία του προφορικού λόγου στο Γυμνάσιο: Προβλήματα και προτάσεις. Στο *Ο προφορικός λόγος στα ελληνικά (επιμ. Δ. Γούτσος)*. Καβάλα: Σαΐτα.

<https://books.google.gr/books?id=XT1cBAAQBAJ&pg=PA219&lpg=PA219&dq#v=onepage&q&f=false>

Νέο Πρόγραμμα Σπουδών. 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής γλώσσα και Λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο*. Νέο Σχολείο (Σχολείο 21ου αιώνα)- Νέο Πρόγραμμα Σπουδών. Αθήνα. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο:

<http://ebooks.edu.gr/2013/newps.php>

Παυλίδου, Μ. 2013. *Γλωσσοδιδασκτικά ρεύματα και αξιοποίηση των ΤΠΕ*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ ΦΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ

[...] Η ελληνική γλώσσα ούτε πάσχει ούτε φτωχαίνει ούτε κινδυνεύει. Είναι ανοησία να ταυτίζεται η αλλαγή της γλώσσας με τη «φτώχεια». Η αλλαγή είναι συστατικό της ζωής και της διάρκειας των γλωσσών. Είναι υποκρισία να ονομάζεται «υποβάθμιση» η χρήση της γλώσσας που κάνουν ομάδες νέων. Οι νέοι χρησιμοποιούν νεολογισμούς, γιατί παράγουν μηνύματα ανταρσίας ή αμφισβήτησης. Είναι ψέμα ότι η γλώσσα κινδυνεύει από ξένες λέξεις. Είναι θεωρητικά αδύνατο να αντικατασταθούν σιγά σιγά οι λέξεις μιας γλώσσας από ξένες λέξεις. Επιπλέον, η ισχυρότερη και επεκτατικότερη σήμερα γλώσσα της Γης (η αμερικανική – αγγλική) είναι εκείνη που συγχρόνως εισάγει τις περισσότερες ξένες λέξεις. Η καταγγελία της ελληνικής γλώσσας για «ρύπανση» ή «υποβάθμιση» ή «φτώχεια» είναι ακραία αντιεπιστημονική. Η άποψη ότι η γλώσσα πάσχει, επειδή απομακρύνεται από τις ρίζες, σημαίνει την αδιανόητη θέση ότι μια γλώσσα διατηρεί την ποιότητά της όταν «δεν» εξελίσσεται και «δεν» αλλάζει. ([επιστροφή](#))